

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petít sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyüttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Egy magyar író kitüntetése.

Arad, február 12.

A magyar írói kör egyik kiváló veterán tagja, Gyulai Pál ünnepelte ötven éves írói jubileumát. Az az hogy ő nem ünnepelte, mert egyenes, puritán jelleme haláláig gyűlölte az olcsó babérokat, s egyik legkitünőbb műve, mely a népszerűséget énekelte meg, éles szatira volt, melylyel a dicsőség hajhászatot ostorozta. Azért mégsem kerülhette el, hogy őt, ki pályáján a barátokat sohasem kereste, de annál több ellenséget szerzett magának írói működésének iránya által, most a Kisfaludy társaság közülésén nagy meglepetésére számos barátja és tisztelője, kiket talán az ellenfelei között keresett, jól megérdemelt óvációban ne részesítse.

Es ezen kitüntetés, mely őt érte, rendkívüli jelentőséget nyert az által, hogy a királyi kegy oly mértékben partícipált benne, mely az egész magyar íróikarnak becsületére válik, mely magának az írói hivatásnak a legfelsőbb helyről jövő gloriifikációját jelenti. Wlassics Gyula kultuszminister adta át az ünnepélyes alkalommal a jeles írónak a fejedelmi kegy jeléül a Szent István rend keresztjét, melylyel ő előtte, mint magyar író, még csak Arany János lett kitüntetve.

Es ha van valaki a magyar parnaszszuson, a ki érdemeinek ily magas elismerésére rá szolgált, az bizonyára épen Gyulai Pál. Egész életén át egy ideálja volt, a magyar muzsa, ennek szentelte 50 éves munkásságának minden idejét, nagy

tehetségének minden erejét, s bár minden a mit alkotott, a befejezettség, a művészi tökély színvonaláig ért, vagy azt legalább is megközelítette, az elismerés még sem állott arányban alkotásainak értékével. Azok közé a nagyszabású alakok közé tartozik ő, a kik maradandóbbat alkotnak koruknál, a kiknek emléke fölé a szenvedélyektől, a kortársak impressziótól és divatos izlésétől mentes utókor a história nemtője által fogja a valódi értékéhez mért érdem koszorút fenni.

Mert tényleg sokkal erősebb kölcsönhatásban állott az irodalom fejlődésének különböző irányzataival s azok többé kevésbé hivatott képviselőivel sokkal erősebben és általánosabban érezte az epigonoknak a klasszicitás rovására terjengő közpszerűségeivel a kritika szigorát, sem hogy a kortársak kisebbitő és epés gunnyal kevert támadásait elkerülhette volna, és sokkal magasabban maradt izlésével a tömegé fölötte, sem hogy ez utóbbi fölkarolhatta s elégtételt szolgáltatott volna neki. Horáczius olvasása s a kor hogy mit érzett, azt elmondta egy gyönyörű odájában, s a mit a kor érzett és írt, érezte egész életén át, melyet ezen érzelmeihez szabott.

Az *Odi profanum vulgus et arceus* jelszavát a híres epikureista költőnek azonban mélyen szívébe véste s a közélet párttusáiban, melyekből magát kinem vonhatta, mindig hű maradt józan és mérsékelt politikai meggyőződéséhez. Nem tántorodott el tőle, midőn elvált az utca a hazafiatlanság jegyével bélyegezve a porban hurcolta, s nem hivalko-

dott velük, midőn a fölviharzott liberális közérzület igazságot szolgáltatott azoknak.

Utolsó oszlopa ő a magyar irodalom letűnt klasszicitásának, mely beleragyog fényével az újabb iskolák kaotikus kódéba, s műveivel ugymint közvetlen hatásával az egyetemi tanszékről irányt mutatva az újabb s legújabb nemzedékeknek. Ugy él és működik, hogy el sem tudjuk nélküle képzelni hazánk jelenkori irodalmi világát. Az isteni gondviselés óvja és tartsa meg őt tetterejének teljességében még sokáig nemzeti kulturánk felvirágoztatására!

BELFÖLD.

A pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalását a képviselőház mai ülésén Lajos Lajos előadó nyitotta meg. Utána Lukács pénzügyminister szólalt föl. Az ellenzéki pártok tagjai közül szólásra jelentkeztek már: Molnár József, Ugron Akos és Thaly Kálmán. Részt veend még a vitában Horánszky Nándor és a pártönkivüliek közül Bornemisza Lajos is. A pénzügyi budgetnek s vele az egész állami költségvetésnek tárgyalását minden valószínűség szerint még e hét folyamán befejezi a képviselőház.

Állampolgárság és védkötelezettség. A honvédelmi minister fölmerült kérdés alkalmából kijelentette, hogy aki az országból távol van, de az állampolgárság elvesztésére megkívántató tíz év letelte előtt védkötelelessé válik s a népfölkelés vagy az állítaskötelesek lejártaiban fölvételük: arra nézve megszabad az állampolgárság elévülése s a tízévi távollét csak azon időponttól számítható, amelyben védkötelezettségi ideje letelt vagy a mikor állítási,

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A fehér hajszál.

Írta: Szabóné-Nogáll Ianka.

Régi házakban látok olykor egész képeket kápolnával, sirhanttal, hit-, remény- szeretettel, fűzfákkal, nefelejtsével, melyeket hajszálból fűzfákkal össze egy türelmes halandó, ki valószínűleg soha sem foglalkozott politikával. A novellairók megkívánták ennek az ártatlan szörzalhasogatásnak a mesterségét s témérdek olyan történetet szövögtettek, melynek vezérfonala egy fehér hajszál volt. A többi kelleket is meghagyták. A reménységet, a szeretetet és a sok nefelejtset. A sirhant pedig temetésre emlékeztetvén őket, megparancsolták hősnőiknek, hogy haladéktalanul temessék el édes ifjuságukat, mielőtt fölfedezik Saphó-kontyuk közepén az első fehér hajszálát.

Ezekből a novellákból tanultam meg, hogy mindenre képesek az asszonyok egy fehér hajszál miatt. Ijedtségre, méla bura, lemondásra. Olykor — tömegesebb fehér hajszálak esetén — még a javulásra is. Azok valamenynyien olyan szelidek, bánatosak és jók lettek ettől a kis fehérségtől, hogy én alig mertem hinni a szemeimnek, mikor könyveken és tréfán kívül, Szidónia néném szobájában egészen más tapasztaltam. Olyanfélét, hogy a fehér hajszál fölfedezésének nem szelid lemondás, hanem mérges felmondás a következménye. Ez

a súlyos következmény pedig szobaleányfejekre száll és fog szállni újabb s újabb szobalány nemzedékek kipusztulásáig, míg végre Szidónia néni dióalajjal s ólom-fésűvel egyedül, zárt ajtóik mögött fésülködik. Haja mindegyre sötétebb árnyakba borul, végre pedig fényes feketeségben tapad immár kiderült, diadalmosan ragyogó homlokára.

Csodálatos volt, de ezt is feljegyeztem azok közé az eshetőségek közé, melyekre az asszonyok képesek az első fehér hajszál megjelenése után.

Arról, hogy a férfiak mire képesek, soha fogalmam se volt. Erről nem találtam hiteles feljegyzéseket a krónikában és hihetetlen történeteket az életben. Náluk a hajszálak sokkal ovatosabbak és eltűnnek addig, míg szőkek vagy másfélék. Már-már lemondtam róla, hogy ezt az ismeretlen titkot valaha megfejthessem, midőn egyszer csak kiderült minden egy csinos kis francia vigjátékban.

A Nemzeti Színházban láttam. Ez a darab rendkívül tetszett nekem, mivelhogy a hősnő rózsaszínű ruhát viselt. Nagyon szeretem a rózsaszínt s ha sokat akarok látni, mindjárt a Nemzeti Színházba megyek. Ott örökké rózsaszínben sirnak, duzzognak, szenvednek és mennek férjhez a művésznők. A rózsaszínű ruha mellett tehát még jobban kifényesedett az a ritkaság, hogy a szerző nem nő, hanem férfiú fehér hajszállal foglalkozott.

A hálás hajszálak, kiket így kiemelt az örök titok homályából, előre is megéreztek

dicsőséges sorsukat és megtették a szerző kedvéért, hogy nem szállingóztak el addig míg feketék voltak, vagy másfélék, hanem szépen megfehéredtek az első felvonás végén. Pedig bizony nem volt könnyű dolog ilyen híven kitartani éppen ezeknek a hajszálaknak, melyek annyiszor megcsiklandoztak egy pár formás fülecskét. Az ilyesmi tudvalevőleg nem tartozik a hajerősítő szerek közé. No, de ezek mégis megfehéredtek, pedig nyolcz évi csapodárság után, igaz megtérésére annak, kinek a fejebubját nem hagyták el. A rózsaszínű hősnő, ki olyan boldogtalan volt, végre visszanyerte férjét az öszülés kezdetén. Az ő dolga volt aztán, hogy ez a tiszteletreméltó szin minél előbb elterjedjen azon a fejen, mely megtérve hajolt le kezei fölé.

A darab olyan szelid, megnyugtató hangulatban ért véget, mint a haj novellák. Följegyezhettem magamnak, hogy a férfiak is csak arra képesek, amire az asszonyok az első fehér hajszál után. Szidónia néni azonban még mindig egyedül, pendant nélkül állott.

Soha sem hittem volna, hogy ezeket a tapasztalatokat a te hasznodra fordíthatom valamikor, kedves Sarikám. Most, midőn szomorú leveledet olvasgatom, olyannak képzelem ezt a férfiú fehér hajszálát, mint azt a törökmézet, mely hajdan éppen ilyen elpusztíthatatlan szájakat eresztett, de minret határozottan megvigasztalt.

esetleg katonai vagy honvédségi szolgálati kötelezettségének vagy hadmentességi díjra kötelezettségének végleg eleget tett; mert ha a szüleivel kivándorolt egyén állampolgársága szüleinek tíz évi távolléte által szintén megszüntnek tekintetnek, ez által meg volna könnyítve a védkötelezettség alól való kibuvás s alkalmas eszköz nyújtatnék a védkötelezettség kijátszására főleg az ország azon részeiben, ahol tömegesen fordul elő a védkötelezettség alóli kibuvás eltávozás útján.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, február 12.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Schöber, Perczel Beni és Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső miniszterelnök, Erdélyi Sándor, Lukács, és Festetich miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy ő felsége Orczy Béla bárót országbíróvá, Andrássy Aladár grófit főkamarássá, Festetich Tasziló grófit pedig főasztalnokká nevezte ki. (Eljenzés.)

Tudomásul vették.

A pénzügyi költségvetés.

Láng Lajos előadó elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Molnár József az új adóreformot hozza szóba s azt kérdezi, hogy milyen álláspontot foglal el a reformmal szemben. Novelláris uton életbe léptetni ezt a reformot a legnagyobb hiba volna, mert folytatása volna a mostani állapotnak, amely szerint az adókra vonatkozó ügyekben a legjártasabb emberek is alig tudnak eligazodni. Ajánlja az új miniszternek, hogy ne helyezkedjék arra a rideg fiskális álláspontra, amelyet elődje elfoglalt. Tájékoztatást óhajtana kapni arra is, hogy vajon egyetért-e a miniszter az osztrákpénzügyminiszterrel, akiről azt az aggasztó hírt terjesztik, hogy a készfizetés felvételét el akarja halasztani. A pénzügyigazgatóságok felállításában méltányolni kéri a tényleges szükségeket. Szólva a költségvetés egyes tételeiről utal arra, hogy a politikai nyugdíjak ijesztő mérvben szaporodnak. Erre nézve határozati javaslatot terjeszt be, amely szerint miniszterek, politikai államtitkárok és főispánok nyugdíját nem kapnak. (Helyeslés a szélsőoldalon.)

Lukács László pénzügyminiszter alkalmat vesz magának a házat tájékoztatni álláspontjáról. Utal egyszersmind a miniszterelnök programjára; abban benne van, hogy pénzügyi politikánk marad a régi. (Helyeslés.) Hi-

bának tartotta volna, ha egyéni hűségéből csupán és csak azért, hogy pénzügyi politikánkra rá nyomja a saját bélyegét, letért volna a régi megbízható alapról, amelyen az első kormány a legfényesebb és legnagyobb sikereket érte el. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ami a szobahozott adóreformot illeti, kijelenti, hogy ő azt is helyesli, még pedig azért, mert a benne lefektetett elveket helyesli. (Helyeslés.) A fogyasztási adóknál feladata oda törekedni, hogy az eddigi jövedelmeket biztosítsa, továbbá, hogy az adók behajtása mentől kevesebb zaklatással történjék. (Általános helyeslés.) A szeszmonopóliumot mi nem jövedelmink fokozása érdekében, kizárólag a szeszipar érdekében hozhatjuk be, ebből a szempontból támogatni fogja ezt az áramlatot. (Helyeslés.) A valutarendezés megy előre az általa felállított program szerint. A papírpénz bevonása még a programnál is hamarabb fog megtörténni. Az aranybeszerzés is rendben van teljesen. Hogy a készpénzfizetést még nem kezdhették meg, abból talán mégsem lehet a valuta hátrányos helyzetére következtetni.

Németország valutájának sikerét senki sem fogja megoldani, pedig ott az ezüst kurráns még mindig megoldatlan. (Ugy van! jobb felől.) Ami a miniszteri nyugdíjakat illeti és azokat, a melyeket ezzel együtt Molnár felhozott, bár miniszter létére kissé feszélyezve van, mégis nyilatkozik. Teszi azért, mert a legkevésbé van mégis feszélyezve, tekintettel arra, hogy ő, bár volt államszolgálatba, nyugdíjra sohasem reflektált, s mert bár azt írják, hogy ha most elhagyná helyét, 8000 forint nyugdíjt kapna, ha most lemondana, egy krajczárt sem fogadna el nyugalomdíj. (Helyeslés és élénk derűtség.) De azért ezt a nyugdíjat nem tartja jogosulatlanul és különös, hogy a jogegyenlőség és a demokraczia szempontja ellenére éppen az ellenzék kifogásolja ezt a nyugdíjat. Kéri a javaslat elvetését és a tétel megszüntetését. (Élénk, zajos helyeslés jobbfelől.)

Ugron Akos azt tartja, hogy a szeszmonopólium különösen a felvidéknek fog nagy kárát válni, mert a szeszadók ingadoznak s nincsenek hosszabb időre fixirozva. Felvilágosítást kér arra nézve, hogy a visszatérítést mikép kontemplálják?

Thaly Kálmán a bányamunkásokat ajánlja a miniszter figyelmébe, akiknek érdekében nem szabad még áldozatoktól sem visszariadni. Helyteleníti, hogy az erdélyi bányák művelése külföldi kezre került s így az arany nagy része is külföldre megy. Foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a mi lapjainkat Ausztriamegadóztatja, mi pedig nem az ausztriaiakat. Ha az ebből várható jövedelmet a pénzügyminiszter nem használhatja, adja a hírlapírók nyugdíjintézetének.

Bornemissza Lajos ezuttal is szóba hozta a felvidék nyomorát, a szesztermelők sanyaru helyzetét; a szeszadó mizeriáját, a terhes sóadót, a mely utóbbira nézve javaslatot tesz.

Madarász József a néppárt ellen leghatásosabbnak véli, ha a népet mi támogatjuk és e támogatás jeleül adjunk a népnek olcsósót! (Viharos derűtség.)

Péchy Tamás a miniszteri és államtitkári penziók ellen rugkapálozott.

Budapest, február 12. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűnnyzi:

Ugron a költségvetés ellen szólott és felvilágosítást kért a jegybank ügyéről az önálló jegybankot sürgetve.

Holnap a főrendiház ülése miatt nincs képviselőházi ülés.

A tanfelügyelő jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, február 12.

Boldog az, ki hazájának élhetett. Ha ismerjük a tanfelügyelő e szavainak igazságát, úgy hinnünk kell az ő boldogságában is, mert eddig megfutott, érdemekben gazdag pályájának minden ténye a város, a megye, s ezzel együtt a haza kulturális haladásának előmozdítása érdekében történt.

Epen ezért oseppe sem csodálható, hogy az aradi összes tanári és tanítói kar megragadta a kínálkozó alkalmat, a tanfelügyelővel szemben érzett őszinte ragaszkodásának kifejezésére, akkor, midőn Varjassy Arpád tanfelügyelő működésének tizedik évét betöltötte.

A jubileumi ünnepély a polgári fiiskola dísztermében folyt le, az elemi iskolai, polgári iskolai, tanítóképzői és akadémiai tanári karok s nagy közönség jelenlétében.

Az ünnepelt — Varjassy Arpád kir. tanfelügyelő — tizenegy órakor lépett a terembe, a jelenvoltak meg-megújuló éljenzése között.

Legelsőben Szöllőssy Károly, az aradi polgári fiiskola igazgatója lépett az előtérbe, s mondotta az alábbi lelkes beszédet, melyet többszörös éljenzés szakított meg:

Tekintetes királyi Tanfelügyelő Ur!

Arad város községi iskoláinak összes testületei részéről nekem jutott a szerencse, hogy királyi tanfelügyelő urat hivatalos működésének befejezett 10 évének fordulópontján igaz tisztelettel és szeretettel üdvözöljem.

Nem nagy idő tiz év a világ történetében, még Arad városában sem játszik 10 év nagy szerepet, de igenis rövidre szabott életünkben — a 10 év jelentős, hisz alapul véve

Ugy ám, Sáríka boldogtalan. Ennek be kellett következnie. Minden asszony, aki be-széltetni akar magáról, azzal kezdi, hogy ő boldogtalan. Hogy előbb bekövetkezett ez az állapot, annak a Fehér Kakadu az oka. Mondtam annak idejében is, hogy a „Zöld papagály”-nál vegyétek a kelengyét. Ennek a materiája sokkal tovább tart. Már pedig a kelengye pusztulásának idején következik be az asszony boldogtalansága. De ezt egy kicsit körülményesebben kell megmagyarázni.

Tudvalevő, Sáríka, hogy te ahhoz mentél férjhez, aki híven szeretett s melletted maradt. (A benső dolgok mindig tudvalevők.) Következésképpen ahhoz, akit te nem szeretél. Asszonyi végzetünk, hogy mindig csak a hátulben találjuk fel azt, akit igazán tudtunk volna szeretni.

Addig, míg a kelengye új, szép és jó, addig ameddig érdemes és lehet szórakozásokat szerezni, ez az állapot tégedet nem busított. Amde azokból a foszladozó apróságokból ma már láthatatlan szálak képződnek, melyek napról-napra jobban lekötnek varrósztalkádhoz, szobádhoz és férjedhez. Ahhoz az egyetlen férjhez, akit megtarthatsz magad mellett, addig, míg fehéremüidet javítod.

O azonban nincs otthon. Ah, kedvesem, a legrosszabb kelengye sem tart olyan rövid ideig, mely ne lenne nagyon is hosszú egy terjnek, kinek arra kell várnia, hogy a fele-

sége majd szerelmes lesz belé, — és sohasem rövid arra, hogy ezalatt ő maga belé ne szeressen a klubokba és társaságokba. Neki sem volt rövid és ő most távol van.

A te pamutodat nem tartja senki, varrótűdbe nincs aki befűzön, senki, senki, aki félig megsiketüljön varrógépecskéid berregésétől. Főképpen pedig nincs, aki sajnálkozzék fölötted, hogy ime, még dolgoznod is kell! Ah, ezt nem pótolja nekünk semmiféle a világon. Es felpanaszolod, hogy a szőnyegek egyhangúságát nem tartják apró hamu dombocskák; a báronypamlagon nem porlik az ő lábnyoma; a papucs fele kivívódott a kamarába, egerek élnek benne családi életet; a harisnyákban pedig régi leánykori leveleidet, száraz virágaidat és arczképeidet tarthatod, felfedezés veszélye nélkül.

Ezek után én is hiszem, hogy ő távol van. Kártyázik, politizál, vagy kurizál, az utóvégre is egyre megy. Az időt elvesztegeti, de nem a mi kárunkra, mert megöszül. S ezek a fehér, csillogó szálak éppen úgy vissza fogják őt hozzád fűzni, varrni és hálózni, mint a te varrótűdnek szálai őt a távollevőt. Megöszül és ott fog ülni melletted. Tartja pamutodat, befűzi a cérnát, meg is süketül, amennyire csak akarod. Es nagyon, nagyon fog téged sajnálni, előre ígérhetem. A szőnyegeken egész negyláncokat épít majd a szorgalmasan hamvaszkodó szivar, a pamlag örökre megőrzi az ő lábnyomait, a papucs

lábra kap, a sipka emelkedik s neked végképpen el kell pusztitanod leány álmaid emlékeit.

Annyira hatott rám egy férfi megtérése bár csak a szinpadon láttam is, hogy teljesen nyugodt szívvel ígértem Sáríkanak ezt a jövőt. Ha még egy felvonása lett volna annak a darabnak, csak ez következhetett volna. S a francia valószínűleg csak azért nem írta tovább, mert talán így nem lett volna vigjáték.

Sáríka azonban nagyon türelmetlen. Azt felelte, hogy hisz nekem is, a francziának is igazunk lehet, de a végét még sem győzi bevárni. Nem lehetne az állapotot siettetni? Természetesen az öszülést. Adtam neki néhány jó tanácsot, bár, azt hiszem, teljesen felesleges volt. Nincs a világon olyan ártatlan és szonyka, aki nem tudná a férjét megöszíteni. Sáríka is tudta. Még végére sem értünk az évnék, már megjött a várvavárt hír. Férje fejebubján megjelentek a fehér szálak.

Ő persze haragudott, mikor felfedeztem — írta Sáríka. Azt mondta tévedek és világért sem hajtotta volna közelébb hozzám a fejét. De azért én megláttam azokat az áldott fehér hajszálakat. Ah, milyen boldog vagyok!

Ettől kezdve Sáríka egy sort sem irt többet. En természetesen azt hittem, hogy a boldogságtól nérvult el, azért foledkezett el rólam. Jó az, hogy a boldog emberek nem törődnek a barátaikkal. Hiszen a boldogok olyan unalmasak!

a 40 esztendei munkásságot, mely után nyugdíjképesek leszünk, egy negyed részét teszi ez. És ez egy negyed rész is mily tiszteletet keltő változást idézett elő Arad város tanítóinak érzelmvilágában.

Ma 10 éve Arad tanítósa a kinevezett új királyi tanfelügyelő becses személyét majd nem egyhangú hidegséggel fogadta; alig volt 4-5 tanító, ki lelkesedéssel fogadta volna az új tanfelügyelő személyét és mindez miért, mert az aradi tanítósa is éppen olyan gyenge, mint az egész emberi világ, hogy csak ismertért lelkesedik, hogy szimpátiával is csak azt ajándékozza meg, kinek működését ismeri, kinek személyét napról-napra látja, kivel folytonos érintkezésben van.

De nem folytatom az egyik félre sem kellemes momentumokat, de ki kellett reagjuk terjeszkednem azért, hogy a mai és a ma 10 év előtti állapotok között a szembetűnő, valóban kellemes állapotokra vonatkozó párhuzamot megalkothassam.

Ez a tíz év a kir. tanfelügyelő ur részéről a nemes ambíció minden eréből kitelhető lankadatlan munkásság évei voltak, munkált és dolgozott igaz hévvel és magyar hazafiai lelkesedéssel, dolgozott nem személyi előnyökért, nem pillanatnyi örömekért, hanem dolgozott a munka gyönyöréért és a gyönyörrel összekötött magasatos czélokért; hazánkban, de különösen városunkban és megyénkben kis és nagy társadalmának, a kicsinyek és nagyok kulturális érdekeiért.

Munkásságának fénypontját képezi a fajszeretet. Boldoggá, megelégedetté tenni édes magyar hazánkat tudományban, művészetben, iparban, kereskedelemben, szóval minden téren, mely a megélhetés eszközeivel rendelkezik. Iskolákat alapított magyarok által gyéren lakott román községekben, hogy szegény sorsúldozott testvéreinket a magyar nyelvnek, magyar műveltségnek, a magyar közéletnek megtarthassa; a törvény nyújtotta eszközökkel oda hatott, hogy a román iskolákban a magyar nyelvre több figyelem fordítsassék.

Dolgozott a kir. tanfelügyelő ur magában az iskolában is, példát adva, hogy kell az ifjúságot szeretni, vele a tanulást megkedveltetni és a tanulási kedvet megtartani.

De nemcsak az iskolában és hivatalában, de azonkívül is igen jelentős szerepet játszott úgy a közéletben mint a társadalmi életben.

A szabadelvű eszmék tántoríthatatlan bajnoka lévén, Arad megyeházában mindannyiszor ékes, lelkes és ha kellett erőteljes beszédet tartott; szóval gyújtott, csak hogy a nemzetegységnek ártani akaró elemeket megtörje és őket a haza igaz szeretetére bírja. A mily lelkes és szabadelvű a magyar nemzeti politikában, oly lelkes és fáradhatatlan a nemzeti és hazafias érzelmeket apólo és terjesztő szabadságharosi ereklémmuzemum alapításában is.

A Kölcsey-Egyesület és a Kölcsey-Dalkör fölvirágzása, jelenlegi előkelő állapota legna-

gyobb részt a kir. tanfelügyelő ur öntudatos, kitartó és tervszerű működésének eredménye. Hálás is ezen alkotásaiért nemcsak Arad városa, hanem minden magyar fiú, mely örömmel és csodálkozással látja, hogy mit művel a hazafiai tántoríthatatlan munkásság csak hogy a jövő nemzedéknek minél több eszközt és alkalmat adhasson, hogy kitartó legyen a hazaszeretben, ne keressen előnyöket, ne féljen a kellemetlenségektől, hanem csak egy legyen mindenki előtt szent, csak egy legyen mindenki mindennapi imájába befűzve: a hazza boldogsága, a hazza virulása!

Mint hogy a kir. Tanfelügyelő ur a lefolyt 10 év alatt mindnyájunknak szívét meghódította, fogadja mai napon azon nyilatkozatunkat: hogy meghajlunk hazafias nemes működése előtt, fogadja érte szeretetünket és tiszteletünket azon óhajjal, hogy a jó isten kir. tanfelügyelő Urat ezután is kísérelje minden működésében és segítse minden munkájában diadalra. Tartsa meg a jó isten kir. tanfelügyelő urat édes hazánkban és közművelődésünknek, de tartsa meg kedves uri családjának is, hogy a jó hitves és szerető gyermekek még sokáig élvezhessék a jó férjben és kedves apában a családi örömeiket. A jó Isten áldja és éltesse!

Hosszasan tartó éljenzés követte a szépen előadott beszédet, amelyre V a r j a s s y Arpád kir. tanfelügyelő meghatottan válaszolt. Visszatért a Szöllőssy által elmondottakra, s munkásságának eredményeit nem magának tulajdonítja, hanem annak a tiszteletreméltó tantestületnek, mely az ő működésének mindenkor a legerősebb, leghatalmasabb támasza volt. Megköszöni a kitüntető figyelmet, ígéretet tesz, hogy a jövőben is igyekezni fog hazafiai kötelemeinek mindenkép eleget tenni, s kéri ebben az általa oly igen nagy-rabecsült tantestület támogatását. (Lelkes éljenzés.)

A tanfelügyelő válasza után A b r a y Lajos, az aradvárosi kereskedelmi akadémia igazgatója intézett tartalmas, kivitelben jeles beszédet a jubilánshoz, melyet itt közlünk:

Mélyen Tisztelt Tanfelügyelő Ur!

Nagyságos Miniszteri Biztosunk!

Köztudomású dolog, hogy a kereskedelmi szakiskolák hazánkban ez idő szerint a tanfelügyelői intézmény keretében vannak illesztve, de immár köztudomású dolog az is, hogy ezen iskolák közvéleménye egy-két év óta e keretből ki kívánkozik s külön szakfelügyelet, külön és önálló kormányzást sürget. E tényekkel szemben az aradvárosi kereskedelmi akadémia tanártestületének mai hódoló tisztelegése egy Nagyságod, mint a közönség előtt könnyen olybá tűnhetnék fel, mint a szokásos udvariasságnak egyszerű ténye min-

den különösebb jelentőség nélkül. Igaz, az lehetne, de csak akkor, ha az a kir. tanfelügyelő, a kit tiz éves szolgálatának évfordulója alkalmából üdvözölni jöttünk, nem V a r j a s s y Arpád volna. És a név azonban sokat változtat a dolgon azoknak a szemében, azoknak az ítéletében, a kik e névnek viselőjét közelebről ismerik. Sokat változtat, mert Nagyságod a lefolyt tíz év alatt társadalmunknak és tanügyünknek olyan alakjává domborodott ki, a ki előtt föltétlen tisztelettel kell meghajolnia mindannak, a ki becsülni tudja a legszentebb közügy szolgálatában megfeszített lelkiereinek áldásos munkáját, a ki mérlegelni tudja a magasatos ideálokért való lelkesedésnek csodatevő hatalmát, és a ki győnyörködni tud a hazafias érzésnek mindig tiszta lángjában.

Oh jöhetnek majd, és fognak is jönni a mi iskolánkhoz országos szakfelügyelők, felruházva nagyobb hatalommal, ékeskedve mutatósabb tudománnyal, de olyan ember aki iskolánkat jobban szeresse, mint Nagyságod szerette és szereti, olyan férfi, aki ez iskoláért többet tudjon áldozni és dolgozni, mint amennyit Nagyságod dolgozott és áldozott, olyan felügyelő, aki a maga nevét iskolánk történetébe fényesebb, szíveinkbe pedig mélyebb betűkkel tudja bevéteni, mint Nagyságod véste, olyan nem fog jönni soha többé.

És e biztosítás nem hízogó szó, hanem való igazság már azért is, mert a mi iskolánk Nagyságodnak egyetlen s így bevezetett gyermeke, holott a jövő felügyelőnek gondozásában sokakkal kell megosztanunk a részt.

De nem bucsuztatni jöttem én Nagyságodat iskolánktól, de jöttem a mai nevezetes nap alkalmából kartársaimmal együtt közösséget vállalni az érzelmeinkben szolgálatbeli testvéreink és nővéreinkkel nyilvános tanúságot tenni arról a szeretetről, arról a háláról, a mit szíveinkbe Nagyságod személye iránt mindannyian éreztünk.

Jöttem üdvözölni Nagyságodat pályája delelőjén azzal a kívánsággal engedje meg a Teremtő, hogy az a duzzadó erő, a mely ifjú ereiben lüktet, sokáig legyen a mi erőnknek is indító ereje, hogy az a nemes tűz, mely lelkét szüntelen hevíti, sokáig legyen gyújtó tűze a mi lelkeinknek; hogy az a hazafias érzés, mely egész lényét eltölti, sokáig szolgáljon nekünk követendő mértékű a nemzetnek szeretetében a hazának szolgálatában.

Engedje meg a Teremtő, hogy Nagyságod a magyar nemzet legárvább ügyének odaadó szolgálatában nemcsak e város, nemcsak e megye hanem hazai kulturánk történetében is minél fényesebb betűkkel írassa be nevét. Ugy legyen! Tartsa Isten!

Sokáig tartó éljenzés követte a szép beszédet, melynek őszinte szavai lebilincseltek a hallgatóságot.

V a r j a s s y Arpád csak nagy idő után juthatott szóhoz. Megköszönte a szíveséget, röviden vázolta a kereskedelmi akadémia keletkezésének történetét, annak az akadémiának, melyet a középosztály, a polgárság teremtett meg, s tart fenn ma is, s melynek létesítését ő maga is szíven viselte. Az akadémia tanári kara a fennállás óta olyan kereskedő ifjúságot nevelt, amelyre mindenkor büszke lehet. Kéri a tanári kart, támogassa őt továbbra is munkájában mint eddig, mert a kereskedelmi akadémia ifjúságának helyes nevelésével számottevő középosztályt, ennek megizmosodásával pedig egységes, magyar hazát teremtenek. (Lelkes éljenzés.)

Beszédje végén a tanfelügyelő kezét fogott a szónokkal, s a testület többi tagjaival.

Végsőnek maradt a szónokok között Szabó József, a tanítóképezde igazgatója, ki a vezetése alatt álló intézet tanártestületének nevében szólott a jubilánshoz.

Beszédét az alábbiakban adjuk.

Az állami tanítóképezde tanárai és tanulóinak nevében én is leteszem ön elé a tisztelet, elismerés és szeretet koszorúját ez alkalommal, midőn a népoktatás ügy munkásai tíz éves működésének méltatására ünnepet tartanak. Hiszen a vezetésére bizott intézetek egyikével sem áll szorosabb viszonyban, mint a miénkkel, hiszen bölcsen tudja, hogy a tanítóképzés minőségétől függ a népoktatás jövője.

Később már én is szerettem volna részvenni az örömeikben. Mert ha jól vesszük, nekem is volt közöm hozzá. En láttam a francia vigjátékot, én tudtam meg, hogy mit tesznek a férfiak, ha megöszülnek. S a dolog siettetésére is én adtam tanácsot. Most tehát jogos büszkességgel mondhatom el:

— Ugy-e, megjövendöltem?

Ugy szeretjük mi ezt mondani s oly ritkán van a felkiáltásunknak reális alapja. Ezt az egyet nem szalasztom el. Leutaztam Sáríkáékhoz. Igazán vágytam egy kis házas pipafüst, papucs-csoszogás után és a házi sapkára, mely szeliden guggol ezüst fényű hajszálak fölött s a bojtya egyre úgy bölintgat, mintha csak azt mondaná:

Igen, igen.

Ez a szó boldogít a házasság előtt, de boldogít ám a későbbi években is. Sőt mondják, hogy főlebb is száll az agiója.

Sáríka egyedül, szomorúan ül a szobájában. Tiszta és csöndes szobában. Mikor meglátott, valami nagy keserűség juthatott az eszébe, mert megvörösödött a szeme s megmozdult a tokája mint a galambnak, mikor nagyon kemény és száraz magot nyel. Es mekkora volt a tokája! Oh, nagyon, nagyon banksódhatott. Mert úgy van az — bár lehetetlen — hogy az asszonyi bánat növekedésével lépést tart a toka is, csakugy mint derékbőség.

— Es ő? — kérdeztem.

— Nincs itthon.

— Hát nem öszült meg?

— Nem tudom. . . Pedig én ma is megöszüdnék rá, hogy úgy volt.

Szemrehányó pillantásomat megértette Sáríka.

— Oh, ne kételkedj bennem. Mindent elkövettem, hogy megöszüljön. Hiszen néhány hét óta még Szidónia néni is nálunk lakik.

Ezt mellékesen mondva, gondolhattam volna, mert amint benéztem a konyhába láttam, hogy sir és pakol egy szobaleány.

— Es ennek dacára sem sikerült?

— Nem tudom. Győződj meg magad.

Mai napig sem tudom, hogy miről győződtem meg. Sáríka férje bogarabb volt, mint valaha. Hajának fényessége szinte ragyogott. S mindegyre terjedt ez a sötét, szomorú szín, sőt még a környezetre is kihatott. Fekete volt tőle a karosszék, melyre olykor hátrahajtotta a fejét, hogy jobban ásithasson, fekete a kis gallér-kendő, melyet sebtiben feldobott, hogy minél előbb távozhassék és fekete a vánkos is, melyen idegen tájakon szerzett babérait pihente ki.

Hej, Szidónia néni, Szidónia néni? A fehér hajszálak történetei közt nem áll többé pendant nélkül, egyedül. . .

Fokozatos előhaladás az ismeretek és ügyesség-ekben, hivatás, rejongó szeretet, a pályára és pályára iránt, képezi biztosítékát a nemzet anyagi, erkölcsi és szellemi emelkedésének. Ez ama ózél, mely felé törekszünk, de melynek elérésére a harmonikus munkásságnak egész láncolata szükséges. Elharmonia minden nagyobb munkánál, de különösen fontos a tanítóképzésnél; fenntartása a működő tagok véralakata, képzettsége a kötelesség érzésén kívül a vezető férfiak tapintata és rétermettségétől függ.

Tíz éve, hogy szerencsénk van mind együtt dolgozni, s az idő meggyőzött bennünket arról, hogy a személye iránt az irányadó férfiak részéről előlegezett bizalom beváltódott a legtöbbek előtt a várakozást még felül is multa. Ez idő egyéni képességének olyan vonásával ismertett meg bennünket, mely a népoktatásügy terén az elért szép eredményen felül és ha a korlátozó törvények és rendeletek nem feszélyezték, épúgy meglepő né tisztelőit valamelyikével a kiváló alkotásnak, mint tette egy más, de hivatalos és szoros kapcsolatban álló téren, a melyen semmiből, tisztán sugallatától hajtván, szellemi és erkölcsi tulajdonainak segéd eszközeivel oly intézményt teremtett, mely poliglász város és orrágrész lakóinak nyelvében és érzelemben való átforrasztására a jövőben első rangú tényező lehet. Mert el fog mulni a kicsinyes torzalkodások ideje, megszületik az eszme, mely e nemzet mindennyelvű és vallású lakosát egygyé forrasztja. S ha igaz az, hogy a magyar nemzet jövője, kulturájának európai színvonalra emelésétől függ, akkor igaz az is, hogy a közművelődés munkásai osak magukat tisztelik meg akkor, midőn tisztalettel hajlítják meg zászlójukat azon egyének előtt, kik mint ön is, eddigi működéséből ítélve, éroznél maradandóbb emléket hagynak maguk után. Az állami tanítóképzede tantestülete és ifjusága nevében fogadja jó szívvel azon óhajtasunkat, hogy az Isten tartsa meg önt férfi erejének teljében, nemzeti haladásunk és kedves családjára javára még igen sokáig.

Varjassy Árpád nem akar hosszadalmas lenni, s csupán csak annyit említ fel, hogy az aradi tanító képezdéből kikerült növendékek mindenfelé tért hódítanak, elismerést szereznek az intézetnek, s ifju erővel kereszttülhajtják — bár lassan — a magyarosítás nagy munkáját.

Igéri, hogy a jövőben is munkálkodni fog az intézet felvirágzása érdekében, s reméli, hogy az aradi tanítóképezede már a közel jövőben saját palotával fog rendelkezni.

Ezzel az ünnepély, a jubiléus éltetése közben véget ért. Az előteremben számos magánosok, s a hírlapírók tisztelegtek Varjassynál, kinek tiszteletére kartársai este a Dobránszky-féle sörcsarnokban bankettet rendeztek.

Erről az alábbiakban tudósítunk:

A Dobránszky-féle sörcsarnok este nyolcz órakor zsufolásig megtelt, úgy hogy a hosszú patkóalaku asztalnál helyet kapni nem lehetett.

Az asztalfőn a jubiléus mellett ült kedves neje és Millig József, iskolafelügyelő, ezek mellett jobbra S a l a e s Gyula kir. tanácsos polgármester, és balra pedig B o r o s Vida ülték. Az asztal mellett ülték az összes tanítézetek vezetői, tanárai, tanítói, tanítónői, s a közélet számos szereplő egyéne.

A harmadik fogásnál M á d a i Mátyás emelkedett fel, s hosszabb tőszóban méltatta Varjassy érdemeit, kinek kitartást kíván jövőben pályájához, S i m o n Karolin ugyan-csak ily értelemben nyilatkozott meg általános tetszés közben.

F r i n t Lajos Varjassyban azt a térfut éltette, ki a nehéz nemzetiségi viszonyok között is törhetetlenül tör kitűzött eszméje: a magyarosítás, az előrehaladás felé.

D e c s y Géza költői fordulatokban gazdag, kiválóan szép felköszöntőt mondott Varjassyra. Általános taps és tetszés követte szavait. S o m o g y i Gyula tőszta után V a r j a s s y Árpád beszélt hosszasan, s bár fontos dolgokat hozott felszínre, azt a humor derűjével aranyozta be. Poharat az összes népvelök áldásos együtt működésére emelte.

H i m p f n e r Béla után S a l a e s Gyula kir. tanácsos, polgármester, — mint az arad-

városi iskolaszék elnöke — nemcsak a maga, hanem az iskolaszék nevében is üdvözli Varjassy Árpádot jubileuma alkalmából, amaz óhajának adott kitejézet, hogy a tanfelügyelő a jövőben az eddigiekénél is nagyobb eredményeket mutasson fel. H a n t ó Lajos a tanfelügyelőre, A b r a y Lajos a jubiléus édes atyjára, Varjassy Józsefre üríti poharát. Szóltak még V a r j a s s y József, S z ö l l ö s y Károly ki a tanfelügyelő kedves nejeire mondott talpraesett tőszót, V a r g a Imre, F é n y e s Dezső, S z é k e l y Salamon és mások. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt a legjobb kedélyhangulatban.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 748,0 milliméter, délután 2 órakor 749,8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 8,7, délután 2 órakor C° + 5,1. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor DK. 6, délután 2 órakor D. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 4 milliméter eső.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 13. —

Szeles. — Fagyos körüli hőemelkedés. — Helyenként csapadék.

A kerületi orvosok működési köre.

— Arad szab. kir. város közegészségügyi bizottságának javaslata és a tanácsnak a közgyűléshez beterjesztett jelentése a kerületi tisztviselők működési körletének és lakhelyeinek megállapítása tárgyában. — (Folytatás.)

Ennyit a kerületek keletkezéséről s mostani konfigmacziójáról s midőn ezek után a tek. közgyűlés által nekünk kitűzött feladat megoldásához fogunk, tekintettel a lakosság megszorodása által változott viszonyokra, az orvosi kerületek alakítása s a kerületi orvosok lakásának kérdésénél következő elvi jelentőségű szempontokat vesszük kiindulás gyanánt:

1. A kerületek a lakosság számát és a területi kiterjedést mérlegelve állapítandó meg.
2. A három belső kerület orvosai a központi orvosrendőri s egyéb közegészségügyi szolgálatokban egyenlően részesítendők.
3. Méltányos követelés, hogy a kerületi orvosok kerületük belsejében rendezzék be lakásukat s így a lakosság zöméhez közel, egymástól pedig távolabb lakjanak: azonban
4. tulhajtás lenne ama követelés, hogy a kerületük mértani központjára szorítkozzanak lakás dolgában.

A kerületi orvosok — látszólag — saját jól felfogott érdekükben, de valóban a közszolgálat érdekében is cselekednek midőn minden rebonifikáció nélkül kocsi tartanak. Ez által azon körülmény, hogy az orvost hívó fél esetleg kissé távolabb menni kénytelen, a gyorsabb eljárás lehetősége által sokszorosan tulhaladva s pótolva van. — A város alakulása mellett a kerületek központjának kijelölése nemcsak célszerűtlen, de mondani kihihetetlen is. Már maga a kerületek célszerű kikerekítése is nehéz dolog, annál inkább a lakások körletének megállapítása. Irányadó mindenestre a szegény betegeknek nyújtandó segély egyrésztől, másrésztől pedig a közegészségügyi szolgálatok kellő ellátása.

A közgyűlési határozatban kifejezést nyert ama tétel, hogy a külvárosok, különösen a vasút tájának lakossága felette meggyarapodván, arra való tekintettel a kerületi orvos azokhoz mentül közelebb lakni kötelezendő, most már kevésbé lehet irányadó: miután ama lakosság-szorodás nagyobb kontigensét a gyári vállalatok, nagyobb műhelyek munkásai szolgáltatják, kik a betegségyes pénztár tagjai lévén, ennek saját orvosaira utalvák, családjaikkal ezek által kezeltetnek, ezek gondozása alá tartoznak. Es ez az oka, hogy az előbb a munkás osztályok által rendkívül igénybe vett városi orvosok utáni kereslet megcsökkent s természetesen mederbe jutván, szaklatosságuk megkevesbedett.

(Folytatása következik.)

HIREK.

Február 13. Szerda. Róm. kath. naptár: Katalin. — Protestáns naptár: Katalin. — Görög keleti naptár (február 1.): Ignác. — A nap két 7 óra 10 perczkor, nyugvók 5 óra 18 perczkor.

Szabadságharuzi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Február 13. Aradváros közgyűlése délután 4 órakor. Február 17. Az iparos ifjak közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 17. Az asztalos segédek szakegyletének közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 17. Az aradi ipar és népbank közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 24. A polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 24. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor.

— Városi közgyűlés. Mozgalmas lesz ma ismét a közgyűlési terem, mely a felolvasások bevégezése óta csupán a komoly városatyák előtt nyílik fel. A tárgysorozat elég hosszú, de nem igen tartalmaz oly tárgyat, amely nagyobb vitára szolgáltatna alkalmat. Az egy pár tudomásul vételre váró szabályrendelet, s határozat, melyek már a miniszteriumtól jöttek vissza, egy csomó folyó ügy, de semmi izgató. Hacsak valami langyos szellő fel nem kavarja a vihart!

— Kereskedelmi kamaránk Vörös Lászlóhoz.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara abból az alkalmából, hogy V ö r ö s László, Arad e kitünő fia a kereskedelemügyi miniszterium államtitkárává neveztetett ki, táviratilag üdvözölte, örömet fejezve ki a fölött, hogy e fontos állást egy aradi származású politikus tölti be és egyben figyelmébe és jóindulatába ajánlotta az új államtitkárnak szűkebb szülőföldje: az aradi kamarai kerület gondozását igénylő közgazdasági érdekeit.

— Pollák Gyula, a városi közegészségügyi bizottság népszerű elnöke — mint örömmel értesülünk — hosszas betegség után fölépült. Pollák Gyula dr. állapota már igen aggasztó volt és most annál is inkább örvendetes a javulása.

— Szalma-anyaggyár Aradon. Mint már lapunkban említve is volt, Pollák Frigyes, — a Deuschländer és Pollák budapesti gabona bizományi és szalma kiviteli cég beltagja — egy Magyarországon eddig még nem létező, gőzerőre berendezendő szalma anyaggyárat szándékozik létesíteni s e célra kedvező fekvése s élénk kereskedelmi forgalmánál fogva városunkat szemelte ki a gyár működési helyül. Hallomásunk szerint a vállalkozó cég feltételeesen már meg is szerezte a Maros-parton fekvő volt Spitz-féle szeszgyár telepet s az építkezés kérdése most már csak attól van függővé. téve, hogy az új vállalat részestül-e az államtól s Arad városától kért kedvezményekben, s melyekre feltétlenül szükség van, úgy a kezdet nehézségeinek elhárítása, mint az előállítandó gyártmányok külföldi hason gyártmányokkal való versenyképessége érdekében. A gyár létesítése esetén városunk egy impozáns gyári épülettel, egy egészen új kereskedelmi iránynyal gyarapodánk s így valószínűnek tartjuk, hogy a törvényhatóság mai közgyűlésén a vállalkozó által kért különben is szerény természetű s pozitív áldozatok nélkül is teljesíthető kedvezményeket meg fogja szavazni.

— Az aradi kihágási bíróság múlt évi ügyforgalmáról a következő kimutatást adják. Befolyt összesen 3212 ügydarab; hatóság és közösen ellen történt 70 kihágás, közbiztonság ellen 821; közrend és közszemérem ellen 307, közegészség és testi épség ellen 129; tulajdonjog ellen 45, mezőrendőri kihágás volt 24, színházi rendtartás ellen 3, véderő ellen 156, cselérendtartás ellen 156, egyéb kihágás volt 171, összesen 2145. Pénzbírságra volt ítélve 170, fogságra 1475. Pénzbüntetésből befolyt 2300 frt. Fogságban eltöltöttek összesen az elítéltek 4934 napot. Az elmúlt év arányitva az előző évhez javulást mutat a közrend dolgában, a mennyiben a tavalyi év kihágásai csökkentek az előző év kihágásaihoz képest.

— A Reizinger-féle teleplezések. R e i z i n g e r Sándor a csatornázási teleplező ügye —

kinek ozikke az „Aradi Közlöny” hasábjain jelent meg először — ma újra előkerül a közgyűlésen. Be fogják jelenteni ugyanis a közgyűlésnek, hogy vádjai teljesen a laptalanok, melyeket most mára hosszúság és lelkiismeretes felülvizsgálat bizonyított be.

— A Hertschka-féle alapítványra oszupán egy pályázó adott be kérvényt. A pályázó — mint értesültünk — birja azon feltételeket, melyekhez kötve van a díj kiadása és így ajánlani fogják a közgyűlésnek.

— Uj jogtudor. Budapestről jelentik nekünk: Szalay Károlyt, az aradi jogászfisúság szép tehetségű tagját a budapesti egyetemen szombaton avatták a jogtudományok doktorává. A szép eredményhez mi is csak gratulálunk.

— Felekezeti villongások Nagyváradon. A nagyvárad felekezeti harcot élénken illusztrálja az alábbi eset. Számos esetben előfordult ugyanis, hogy a katolikus papok azoktól, kik más vallással egybekelni akartak, születendő gyermekeik vallására reverzalist kértek, vagy ígéretet, hogy náluk esküsznek, ellenkező esetben a kihirdetést és áldást megtagadta. Az ev. ref. lelkészi hivatal most kénytelen kihirdetni híveinek, hogy az 1868. ötvenharmadik törvénycikk szerint ilyenkor a ref. egyház kihirdetése is érvényes, valamint azt is, hogy a követelt reverzálisok jogerővel nem bírnak.

— Rejtélyes lövés. Tegnap délután — ugy két óra tájban — revolver lövés dőreje szakította meg az Andrassy-uti 8. számú ház oszondját. Egy revolverből jövő golyó hatolt be Krausz Sámuel lakásába, de nem tudni honnan. A különös eset élénken foglalkoztatja a rendőrséget és a vizsgálat erősen folyik. A golyó különben kárt nem tett a szobában.

— Folytatolagos sorrend. A mai közgyűlés sorrendjéhez még ezt a pótlást kaptuk: 50. A tagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye a villamos világítás és munka átvétel özejlaira szolgáló központi vezeték létesítése iránt hozott határozat jóváhagyása tárgyában. Arad, 1896. február 11. kiadta Institoris Kálmán főjegyző.

— A hamis tizesek hivatalos leírása. A pénzügyminiszter szükségesnek találta a cirkuláló hamis tíz forintosok nagy számára való tekintetét — meghagyni a pénzkezelő hivataloknak, hogy az említett bankjegyek tekintetében a legnagyobb évatosságot fejtsék ki s azokat minden egyes esetben tüzetes vizsgálat alá vegyék. Együttal tájékoztatás özejlából közölte a miniszter az összes pénzkezelő hivatalokkal a hamis tizeseknek ezeket az ismertető jeleit: I. a német szövegoldalán a jobb oldalon ábrázolt „eszmenyi” fején a bal orrcsompája mellett rendszeren egy sötét pont látható; a jobb oldal felső részén levő „10” számjegy köriratában, melyen e szavak „Zehn Gulden” háromszor ismétlődnek, egyszer „Zehn” olvasható. II. A magyar szöveg oldalán a valódi jegyeknél a bankjegy vörös száma hat számjegyből, a hamisítványoknál, ellenben csak ötből áll; a hamisítványokon tovább e szó: „fiktív intézeteinél” hibásan „fiktív intézeteinél”-nek vannak nyomtatva.

— Meglopott bádogos. Husserl Mária aradi bádogos fizetésében már hosszabb idő óta különféle szerszámok és nyers anyag tűntek el. A gyann Kemény Gyula bádogos legényt terhelte, kinek a házkutatás alkalmával meg is találták a keresett szerszámokat, számszerint 84 darabot és sok anyagot, mintegy 300 forint értékben. A tolvaj legényt le tartóztatták.

— Lesújtotta a fa. Gurahonczról írja levelezőnk: Porta Antal folyó hó 11-én éjjel Zenik György társával a holdvilágnál fatöncöket fűrészelt a gurahonczoi erdőben. Ez alkalommal Zenik György közös megegyezéssel egy feltámasztott tönk alól a támaszt kiütötte. A tönk a hegyoldalra letel

gurulni kezdett s rázuhant Porta Antalra kinek ballábát ketté törte. Sérültet beszállították a borosjenői kórházba.

— Elrepült kanári. Ekkor Hermin aradi lakosnőnél halottai tort tartottak. Ezt az ajátatos cselekményt két haszontalan fráter arra használta fel, hogy a kanári madarat, mely Ekkor Hermin tulajdonát képezte, ellopták. Hanem rajtavesztettek, mert ugy őket, valamint az orgazdát feltalálták.

— Adomány. Az aradi ipar és népbank 200 frtot adományozott a polgármesteri hivatal útján a — városi szegényeknek.

— Tombolatárgyakat szivesek voltak küldni a szegény árva iskolás gyermekek javára rendezendő táncmulatságra: Gásza Béláné urnő 1 sőtápalca, 1 gyermek előke, 1 pár csipő, 1 hajszerítő, özv. Barth Lipótné urnő 1 fali tányér, 1 madár, 1 gyufatartó, 2 dísztárgy, 1 szivarlegyező, Barth Lajos ur 2 hangjegy, 1 darab szövet, 1 doboz bonboniere, Andrányi Pauline urhölgy 1 díszes tintatartó, 1 tolltartó, 1 gyűszűtartó, 1 kis kosár, 1 váza, 1 doboz játék, 1 türelemjáték, 1 könyv kivarró képek, özv. Andrányi Károlyné urnő 1 bársony néccesaire, 1 szivartartó, 1 tintatartó, 1 figura, 1 váza, 1 levélnehezék, 1 faldisz, 1 kézimunka, 1 levéltartó, Fejér Gyula ur 1 doboz maláta bonbons, 1 üveg glycerin creme, 1 doboz thea, 1 doboz sardinia, 1 darab ibelya szappan, 1 doboz csukor, 1 üveg méz, 1 doboz déli gyümölcs, 1 csomag csokoládé, 1 üveg liquer, Wadowszky Gusztávné urnő 1 gyönyörű salon díszkosár valódi francia virágokkal, 1 kötet költemény, Delli Emma urhölgy 6 darab arczkép, Weinberger Ferenczné urnő 2 szép váza, 1 díszes hamutartó, 1 készitőkör, tintatartó.

HYMEN.

Magyary Mihály, Apatelek község derék, fiatal jegyzője, f. hó 24-én esküszik örök hűséget Gurahonczon nagyenyedi Borsos Lajos, gurahonczoi körjegyző kedves és szép leányának, Ilonának.

Biau László a szegedi fiatalság tagja eljegyezte Pécskáról a szép és kedves Deutsch Elizát.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 16. Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmezbálja (Fehér Kereszt).
Február 16. A kurticai olvasó-egylet táncestetélye.
Február 21. A szegény tanulókat segélyező egyesület jótékonycélu bálja (Fehér kereszt).
Február 24. A szárnyaskereké dalkör álarosos bálja a Fehér keresztben.

(=) A nőegylet jelmezestetélye. Az aradi polgári jótékony nőegylet által február hó 15-én rendezendő jótékonycélu dominó-estetély iránt oly tömeges érdeklődéssel találkozunk, hogy kötelességünknek tartjuk erre nézve némi tájékoztatást nyújtani. — Minden nő megjelenhet tetszése szerinti estetélyi öltözékben, vagy dominóban, álarozczal, vagy jelmezben. Az urak kéretnek estetélyi öltözékben vagy jelmezben álaroz nélkül megjelenni. A rendezőség.

(=) A pécskai tűzoltók folyó hó 24-én a nagyvendéglő dísztermében zártkörű táncvigalmat rendeznek, melynek tiszta jövedelmét az intézőség az egylet pénztárának gyarapítására fogja fordítani. A meghívókat már szétküldték.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Február 13. (Szerda) Fizaró házassága, vígjáték; Delli Emma jutalomjátéka.
Február 14. (Csütörtök) Boccaccio, operetta.
Február 15. (Péntek) Jó barátok, vígjáték.
Február 16. (Szombat) Bőregér, operetta; Hunyady József jutalomjátéka.
Február 17. (Vasárnap) Délután: Bolondok háza, bohózat; este: Rebeka, népszimű.

Faust.

— Február 12. —

(=) Gounod világhírű operája, mint a színlap elég falusi szokásként jelezte, került tegnap este előadásra.

Az örök szép dalmű iránt a közönség nagy érdeklődést tanúsított, a mennyiben a színházat zsufolásig megtöltötte.

Es méltán. Nagy munkát végeztek szí-

nészeink és dicséretes eredménnyel oldották meg farsang szerepeiket.

A czimszerepben Mezey Mihály mutatta meg, hogy bangja meanyire alkalmas még az ily nagy operák eléneklésére is. Mellette első sorban B. Réthy Laura asszonyt kell kiemelnünk, kinek gyönyörű hangját már annyiszor volt alkalmunk megdicsérni, hogy most ujjolag azt téve, csak felesleges ismétlésekbe esnénk.

Oriási szerepét nagy könnyűséggel játszotta meg Osa társ. Bámulatos simulékony ennek a színésznek a hangja, ki a fáradság, a megerőltetés minden jele nélkül éneklé a ének partiját.

Sugár Aranka szintén disponálva volt, jó volt Pajor Agnes is kis szerepében.

Hunyadyt kár énekelteni operában, mert félt, hogy opera-énekes sose lesz jó belőle, népszimű baritonját pedig rontja.

A közönség sokat tapsolt a szereplőknek. A rendezés elég jó volt, de jobb is lehetne.

TÁVIRATOK.

A legujabb kinevezések.

Budapest, február 12. (Saj. tud. táv.) A legujabb kinevezések, ugy a zászlós-uraké, mint a főrendiházi tagoké, élénk feltűnést és szemmel látható megnyugvást keltenek a szabadelvű párt körében. — Ezekben a kinevezésekben kivétel nélkül mindenki annak jelét látja, hogy a király az uj kormány érdekében lehetőleg mindent megtesz s hogy a kormány politikája ő felsége előtt annyira fontos, hogy azt támogatja minden telhető módon.

Ott vannak először is a főrendiházi tagok. Mind arra való, hogy a kormány numerikus többségét a főrendiházban gyarapítsák. Az uj főrendi tagok között ott van pl. Ivánka Imre, a kinek kinevezése ellen azzal agitáltak a klerikálisok, hogy főfőszabadkőműves; azért Ivánka Imrét kinevezték minden nehézség nélkül.

De a kormány ügyének kedvező állása mellett bizonyít a zászlósurak kinevezése is. A legelső méltóságot az országbiróit Orczy Béla báró kapta, az a férfi, aki elnöke volt a tavalyi liberális nagygyűlésnek s akiről e ténye miatt azt állították, hogy az udvarnál egyszersmindenkorra kegyvesztett. Hasonlóképpen a kormány támogatása nyilvánul Andrássy Aladár gróf és Festetics Tassilló gróf kinevezésében. Hiszen tudvalevő, hogy a kormány ezzel a két férfival tárgyal a hátralevő egyházipolitikai javaslatok ügyében és a megállapodások e most kitüntetett két férfiú közbenjárásával történtek meg.

Persze, amennyiben ezek a kinevezések megnyugvást keltenek a liberális táborban, ép oly mérvű izgalmat okoznak a klerikálisok között. De hát ez a klerikálisok dolga, ám lássák!

Abrányi ügye az »Otthon»-ban.

Budapest, február 12. (Saj. tud. táv.) Az »Otthon» kör választmányában Abrányi Kornél levelét felolvasták, melyben elítéltetése miatt bejelenti kilépését. Az »Otthon» nem fogadta el a kilépést és kérte Abrányit, hogy maradjon a körben.

Nikisch Arthur lemondása.

Budapest, február 12. (Saj. tud. táv.) Nikisch Arthur operaházi igazgatónak lemondását, valószínűleg a szigorú kritikaért, elfogadták.

Segély az inségeseknek.

Hódmezővásárhely, február 12. (Saj. tud. táv.) Városunk inségesei számára a

Belügyminiszter 3000 frtot, Károlyi Tibor gróf 1200 frtot küldött a pillanatnyi nyomor enyhítésére.

Elítelt újságíró.

Győr, február 12. (Saj. tud. táv.) Barabás Albert hírlapírónak, Wekerle volt miniszterelnök ellen elkövetett rágalmas és becsületsértési sajtópörét tárgyalták. Az esküdtek Barabást egyhangulag vétkesnek nyilvánították s ez alapon a törvényszék hat havi fogsárra és 1000 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet a közönség éljenzéssel és tapssal fogadta.

Királyunk utazása.

Mentone, február 12. (Saj. tud. táv.) A király ma délelőtt megérkezett. Megölelte és megcsókolta Erzsébet királynét azután az uralkodópár a szállodába hajtatott. Udvozlésükre óriási közönség jelent meg.

Faure elnök üdvözlése.

Páris, február 12. (Saj. tud. távirata.) Faure elnök táviratban üdvözölte a királyt francia területre érkezése alkalmából. Táviratát így végzi: Miután üdvözlöm francia területen, kívánom, hogy Cap-St.-Martinban újabb tartózkodása kellemes legyen. A királyné lábához teszi legtisztellettjesebb hódolatát.

A Gascogne megérkezése.

Páris, február 12. (Saj. tud. táv.) Rendkívüli örömet, válóságos megkönnyebbülést okozott tegnap Párisban az a hír, melyet Faure köztársasági elnök kapott meg legelőször az operában, hogy a Gascogne megérkezett New-Yorkba. A hajó utközben tengelytörést szenvedett, kormányja is megsérült ezért késett 8 napot. New-Yorkba is csak ma fog bevezni, minthogy tegnap amint megjött, azonnal jelezte, hogy kormányja nincs rendben, s ezért csaklassan s rendkívül ovatosan haladhat.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog özég jelentése.

Budapest, február 12.

Gubonaüzlet: Buzát ma mérsékeltten kínálták, a vételkedv jobb volt, az irányzat megszilárdult; elkelt 35000 mm, jól tartott napiárakon. Eladáások.

Table with 4 columns: Típus, mmÁssa, kilogramm, ft. Lists various types of flour and their prices.

Határidőüzlet: Amerika lanya jegyzései dacára nálunk inkább szilárdan indult az üzlet buzában s csak később gyengült meg 1-2 krral a gyengébb üzletmenetre. Tengeri szintén igen szilárdan indult míg zár-

latra a tetemesen meggyengült vásárlási kedvre pár krral lanyhább lett. Zab és roza csekély üzlet mellett változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Table with 2 columns: Terméknév, Ár. Lists prices for Buza március-április 1894, Buza szeptember-október 1894, etc.

Külföld: New-York: buzára 1/8-4/8, tengerire 3/4-3/8, lanyhább Chicago: buzára 1/8-, tengerire 1/8-1/3 lanyhább, Páris tartott, London szilárd, Liverpool csendes.

Ertéktőzsde: Ma hitel részvényekben lanyhán indult az üzlet s lanya maradt is külföldi gyen e jegyzésekre. Helyi papirok szilárdan indultak de később a gyenge üzletmenetre ezek is ellanyhultak.

Zárul 11 órakor:

Table with 2 columns: Terméknév, Ár. Lists prices for Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, etc.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinthező: A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének sósav, horgonyzott talpfa jelszög és horgonyhulladék szállítására vonatkozó pályázati hirdetménye (974. sz.)

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi febr. hó 11-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilon felüli súlyban) 42.5-43.5 krig. Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súlyban) 42.-43. krig. Fialat nehéz (pkiut 320 kilon felüli súlyban) 45.5-46. krig. Fialat közép (pkiut 251-320 krig súlyban) 44.5-45. krig. Fialat könnyű (pkiut 250 kilon terjedő súlyban) 44.5-45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilon felüli súlyban) 42.5-43.5 krig. Közép (pkiut 220-280 kilon súlyban) 4.8-48.5 krig. Könnyű (pkiut 220 kilon terjedő súlyban) 43.5-44.5 krig. Szerbiai: Nehéz (pkiut 260 kilon felüli súlyban) 43.-44. krig. Közép (páronkint 220-260 kilon súlyban) 48.-43.5 krig. Könnyű (páronkint 220 kilon terjedő súlyban) 42.-43. krig. Sertés létszám 1895. febr. hó 8-án volt készlet 105,894 darab. 1895. febr. hó 10-én felhajtatott: 2844 darab. 1895. febr. 10-én elszállított: 3566 drb. 1895. febr. 11-én maradt készletben 105,172 drb. - A hízottsertés üzletirányzata: Kissé kellemesebb.

Szeszűzlet.

Február 12.

Ma jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.- hordó nélküli per 100 liter 1/2, belesérve 55 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása.

Budapest, február 12. d. a. 5 óra.

Table with 4 columns: Terméknév, Irány, 100 kg. ár. Lists prices for Buza bánási új, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, etc.

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Table with 5 columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben, Hőmérséklet C°, logma-gasb, logalan-tabb. Shows weather data for Feb. 2-8.

Table with 5 columns: Hó és nap, Szél iránya, Felhőzet, Észrevétel. Shows wind and cloud data for Feb. 2-8.

POSGAY LAJOS dr.

Aradvárosi

színház.

Evadbérlés szünet.

Havibérlés szünet.

Szerdán, 1895. február 13-án

Delli Emma jutalomjátékai:

Figaro házassága,

vagy: egy napi bolondság.

Classikus vigjáték 5 felvonásban. Irta: Beaumarchais. Fordította: Paulay Ede.

SZEMÉLYEK:

- Almaviva gróf, Andalusia főbírája... Tompa K.
Rozina grófnő, neje... Angyal Ilka.
Figaro, a gróf komornoka és kastély felügyelője... Benedek Gy.
Zsuzsi, a grófnő első komornája, Figaro-jegyseje... Delli Emma.
Marcolina, gazdasszony... Tolnai.
Antonio kertész, Zsuzsi nagybátyja, Fauchette apja... Gál Gyula.
Fauchette, Antonio leánya... Novák Irén.
Cherubin, a gróf első apródja... Kacsór Nina.
Bartholo, sevillai orvos... Balassa J.
Bazilio, a grófnő songoramestere... Szendrei M.
Pórleány... Körösy J.É

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

Február 12.

Nádor szálloda: Ulrich Károly tisztaró, Kisjező. Libits Sándor igazgató, Budapest. Mayer Samu borkereskedő, Zenta. Papp Szidónia magánzó, Paulis. Magyar Korona szálloda: Scheer Jenő hivatalnok, Arad.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR*

ZACCHIRI N. és G.

smyrnai szőnyeg-gyárosok Ouchakban (Smyrna mellett)

RAKTÁRAI:

Budapesten, IV., Mária Valéria-utca 9. sz. Bécsben, I., Bartensteingasse 5., I., Kärtnerstrasse 45.

Arad vidékén nagyobb berendezést végezvén a fenmaradt

smyrnai- és persiai szőnyegek

jutányos árak mellett kaphatók a

Fehér kereszt szálloda 28. szobájában.

Mielőbbi szives megtekintését kérve a n. é. közönségnek, a mennyiben csak 3-4 napig fog alkalom nyilni valódi persa és smyrna szőnyeget olcsón vásárolhatni.

Kiváló tisztelettel:

Zacchiri N. és G.

206 2-3

* Az ezen rovat alatt közzétettéért nem vállal felelősséget a szerk.

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

1844/1894. sz.

Felhívás.

A kocsis vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Elrendelem ennél fogva, hogy a színelőadás kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utcán, valamint a templom- és Deák Ferencz-utcák torkolatánál csak lassu menetben szabad hajtani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t. cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Magv. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

23805/1. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére» felirattal

ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 frt azaz egyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1895. évi márcz hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1894. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	8,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	7,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	—	este
Tövis indul	3,38	3,19	—	1,35
Gyulafehérvár	3,59	4,04	—	2,14
Piski	5,05	6,05	—	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00	6,26
Tótvár	—	8,40	4,21	6,42
Berzova	—	9,09	4,50	7,07
Konop	—	9,25	5,09	7,24
Radna-Lippa	7,39	9,58	5,47	7,56
Paulis	—	10,11	6,08	8,08
Györök	—	10,25	6,18	8,20
Glogovác	—	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	8,58
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délut.	délut.
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orozifalva	7,20	1,09	6,34
Merczfalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,43	1,44	7,12
TEMSVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMSVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczfalva	9,04	1,59	9,43
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjennő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,36
Sikló	5,51	8,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjennő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácskőháza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délut.	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácskőháza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-maj.	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	a. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.]

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,30	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,33	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muzska-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,58
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	9,10	4,25
Almás-Alosill	4,37	8,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	8,58	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muzska-Magyarád	6,48	5,33	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezeten részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily téréket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtani.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Egy ujonnan megnyitandó sör- és bor-csarnokhoz

205. 2—2 kerestetik egy

számoló pinczér

illetve egy kimérő. — Nős, aki lakást is kaphat hozzá, előnyben részesül. — Czimet megtudhatni a kiadóhivatalban.

Védjegy. 1895.

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, teljesség, savanyu, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejjájánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhetésnél étellekkel és italokkal, ghiszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Aradon: **Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen** urak gyógyszer-tárában.
Buttylnban: **Tomcsányi L.** ur gyógyszer-tárában. Körösbányán: **Schisegl Károly** ur gyógyszer-tárában. Új Szt.-Annán: **Felátár Ad. és Vargassy János** urak gyógyszer-tárában. 34 5—22.

702/95.

Hirdetmény.

A nagymélt. magyar kir. belügyminiszter 10888/VI. a. 94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszszük.

Tekintettel arra, miszerint a hypnotizálás szakavatott orvosok kezében betegségek gyógyítására alkalmas, de szakavatatlanok által gyakorolva a hypnotizáltaknak, sőt a szemléőknek egészségét különböző mértékben veszélyeztetheti, tekintettel továbbá arra, hogy a hypnotizált egyén oly cselekedetekre is felhasználható, a melyek reá vagy másokra nézve sérelmesek, esetleg a törvények által tiltva vannak.

1. Orvosi gyakorlatra nem jogosított egyéneknek a hypnotizálás: egyáltalán eltiltom.

2. Orvosok a hypnotizálást csak gyógyítás céljából s a következő feltételek mellett gyakorolhatják:

a) nagykoru egyén saját, kiskoru vagy gondnokság alatt álló egyén szülei, gyámja, vagy gondnoka beleegyezése nélkül nem hypnotizálható;

b) a hypnotizálás csak harmadik személy jelenlétében szabad.

A jelen rendelet ellen vétők kihágást követnek el, és amennyiben cselekedeteik a büntető törvénykönyv rendelkezése szerint súlyosabb beszámítás alá nem esnek, 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

Arad, 1895. január 12.

A városi tanács.**Egy házaspár**

Házmeisteri minőségben **f. évi márczius hó 1-től havi 15 frt fizetés mellett alkalmazást nyerhet.** 89. 1—3.

Elengedhetlen feltétel, hogy az asszony a román és német nyelvet tökéletesen bírja és jó főzőné legyen.

Bővebbet: **Zádor Bertalannál** Szabadságtér 13. sz. II. eme. et.

26389/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 75862/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmű állatok (kivéve a ragadós tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bevihetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló közbvágóhid van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

A városi tanács.

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. kelt rendelete nyomán közhírré teszszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel rendszerünknek azon célvél 1 kifolyólag, mely szerint senki oly marhalevel birtokában, amely marhalevelre leirt állat tulajdonában nincsen, azennel elrendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevel az illetékes marhalevelkezelőnek beszoigáltatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. §-a értelmében jár el. A ki jelen rendeletem ellen vét, amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyeimi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhető és az idézett törvényczik 156. §-ában megjelölt cselekre fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

Az igen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon 6 éven át

Tóth és Sonn cég

alatt folytatott társas **szabó üzletet** a mai napon közös barátságos megegyezés utján megszüntettük és az üzletet az összes cselekvő és szennvedő vagyonnal átvevén azt

Sonn József

ezelőtt „MÜNZ F.”

törvénytékileg bejegyzett cégem alatt a társas cég által

eddig birt helyiségben (Andrássy-tér Bing ház)

fogom tovább vezetni.

Hogy t. vevőim minden igényeinek eleget tehessek, **üzletombon kitűnő szabásról gondoskodom**, nemkülönbén a legjobb minőségű bel- és külföldi **szövetek dús választékát tartom raktáron**, valamint pontos és jutányos kiszolgálás által is megelégedésük elnyerésére fogok törekedni.

Midőn társas cégünk iránt eddig tanúsított jóindulatáért köszönetemet kifejezem, kérem azt számomra továbbra is fenntartani,

kiváló tisztelettel

SONN JÓZSEF.

83 6—10